

ΙΣΟΣΚΕΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΕ

ΣΥΝΟΨΗ

Ο Ειδικός Λογαριασμός ΑΠΕ παύει τα προσεχή έτη να είναι ελλειμματικός εφόσον:

- Παραμένει το ΕΤΜΕΑΡ στα σημερινά επίπεδα, χωρίς περαιτέρω επιβάρυνση των καταναλωτών, και διατηρηθεί η τροφοδότηση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ με τους λοιπούς πόρους, όπως αυτοί προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία.
- Παραταθεί, προσωρινά και με τη συναίνεση των παραγωγών, η αποπληρωμή των τιμολογίων τους κατά 4 μήνες.
- Υπάρξει θετική ανταπόκριση των επενδυτών (συμπεριλαμβανομένων των οικιακών) στην πρόσκληση του ΥΠΕΚΑ για εθελοντική υπογραφή νέων συμβάσεων, σε αντικατάσταση των υφισταμένων, που θα προβλέπουν μειωμένη εγγυημένη τιμή πώλησης (μεσοσταθμικά της τάξης του 30%), αποπληρωμή τιμολογίων στις 120 μέρες (βλ. ανωτέρω), μεγαλύτερη διάρκεια συμβάσεων πώλησης και εξαίρεση από το καθεστώς επιβολής έκτακτης εισφοράς.

Η πρόταση του ΥΠΕΚΑ για μεσοσταθμική μείωση των εγγυημένων τιμών κατά 45% δεν δικαιολογείται ούτε αριθμητικά ούτε πολιτικά και οδηγεί σε στραγγαλισμό των επενδυτών και σε απαξίωση χιλιάδων επενδύσεων.

Τα του Καίσαρος τω Καίσαρι

Τον Οκτώβριο του 2010, το ΥΠΕΚΑ, με την ΥΑ 19598/2010, καθόριζε ως βραχυπρόθεσμο στόχο διείσδυσης για τα φωτοβολταϊκά (εξαιρουμένων των οικιακών τα οποία δεν προσμετρώνται στον στόχο) τα 1.500 MWp. Νωρίτερα, τον Ιούνιο του 2010, με το Ν.3851/2010, η Πολιτεία είχε ήδη καθορίσει το ύψος των εγγυημένων τιμών για τα φωτοβολταϊκά που ανέμενε να εγκατασταθούν. Το ΥΠΕΚΑ είχε προφανώς προϋπολογίσει το ύψος των πόρων που θα απαιτούσε η συγκεκριμένη ανάπτυξη (της τάξης των 850 εκ. ευρώ ετησίως), καθώς και την προέλευση των πόρων αυτών.

Σήμερα, αν εξαιρέσουμε τα οικιακά συστήματα (τα οποία δεν υπολογίζονταν στον στόχο του 2020), έχουν εγκατασταθεί 2.100 MWp, δηλαδή 600 MWp περισσότερα από τον αρχικό προγραμματισμό της Πολιτείας κι αυτό γιατί το αρμόδιο υπουργείο δεν κατάφερε να προσαρμόσει εγκαίρως τα κίνητρα στα νέα δεδομένα της αγοράς, δηλαδή τη ραγδαία μείωση του κόστους του εξοπλισμού φωτοβολταϊκών συστημάτων. Κανονικά, η επίτευξη των στόχων στην ανάπτυξη των καθαρών τεχνολογιών θα αποτελούσε χαρμόσυνη είδηση (δεδομένης και της υστέρησης των λοιπών τεχνολογιών ΑΠΕ), για την οποία θα έπρεπε να υπερηφανευόμαστε, αλλά στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας, ας δεχτούμε ως υπόθεση εργασίας, ότι η ευθύνη της Πολιτείας εξαντλείται στα επίπεδα των εθνικών στόχων και ότι οι επενδυτές θα πρέπει οικιοθελώς να επωμιστούν ένα βάρος για την υπερεπίτευξη των στόχων αυτών. **Η επιπλέον επιβάρυνση που συνεπάγονται ετησίως αυτά τα 600 MWp είναι της τάξης των 350 εκατ. €, μικρότερη δηλαδή από το ποσό που συγκεντρώνεται από την έκτακτη εισφορά που έχουν ήδη κληθεί να πληρώσουν οι επενδυτές φωτοβολταϊκών (383 εκατ. € για το 2013).** Οι παραγωγοί φωτοβολταϊκών, λοιπόν, ήδη προσφέρουν αυτό που θα δικαιούνταν να τους ζητήσει η Πολιτεία, με βάση ακόμη και την ανωτέρω ακραία υπόθεση εργασίας.

Το να προσπαθεί, συνεπώς, να αποδώσει κανείς το σύνολο της ευθύνης των ελλειμμάτων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ στην υπερεπίτευξη του στόχου των φωτοβολταϊκών δεν ευσταθεί και είναι επιπλέον και άδικο, πόσο μάλλον που τα φωτοβολταϊκά έχουν ήδη προσφέρει τα μέγιστα στην ανάπτυξη, στην απασχόληση, στην εξομάλυνση της μεσημεριανής αιχμής της ζήτησης, στη μείωση των εκπομπών ρύπων, αλλά και στα δημόσια έσοδα μέσω της φορολογίας.

Ποιό είναι το πρόβλημα και πώς αντιμετωπίζεται;

Το πρόβλημα του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ είναι διττό. Αφορά τόσο στο συσσωρευμένο χρέος του ΛΑΓΗΕ προς τους παραγωγούς, για απαιτήσεις παρελθόντων μηνών, όσο και στη δυνατότητα του ΛΑΓΗΕ να διατηρεί τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ ισοσκελισμένο και μη ελλειμματικό, σε βάθος 20ετίας.

Σε ότι αφορά στο συσσωρευμένο χρέος, να σημειώσουμε ότι αυτό είναι χρέος του ΛΑΓΗΕ προς τους παραγωγούς και όχι προς το Δημόσιο, τις Τράπεζες ή κάποιον τρίτο. Δεν είναι λοιπόν λογικό να απαιτεί ο ΛΑΓΗΕ εισφορά από τους παραγωγούς για να αποπληρώσει το χρέος του προς αυτούς. Εκείνο που μπορεί να ζητήσει, είναι πιθανώς μια κοινά συμφωνημένη προσωρινή παράταση αποπληρωμής αυτού του χρέους. Σήμερα οι καθυστερήσεις στις πληρωμές είναι 6-7 μήνες. Αν συμφωνηθεί η προσωρινή παγίωση μιας χρονοκαθυστερήσης της τάξης των 4 μηνών στην πληρωμή των παραγωγών, το χρέος θα μηδενιστεί αυτόματα λογιστικά. Οι Τράπεζες από την πλευρά τους μπορούν να δώσουν μια αντίστοιχη περίοδο χάριτος στους δανειολήπτες. Μακροπρόθεσμα, και εφόσον η βιωσιμότητα του Ειδικού Λογαριασμού το επιτρέψει, θα μπορούσε η περίοδος αποπληρωμής και πάλι να συντηρηθεί.

Σε ότι αφορά στο μεσοπρόθεσμο ισοσκελισμό του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ, τα οικονομικά στοιχεία που έχει δημοσιοποιήσει ο ΛΑΓΗΕ αλλά και οι σχετικές μελέτες που έχει εκπονήσει για λογαριασμό του ΣΕΦ το Πολυτεχνείο της Θεσσαλονίκης, υποδεικνύουν ότι το χρηματοδοτικό κενό (δεδομένων των λοιπών πόρων, δηλαδή του ΕΤΜΕΑΡ, του τέλους λιγνίτη, των δικαιωμάτων εκπομπών κ.λπ, όπως προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία) είναι της τάξης των 450 εκ. ευρώ ετησίως. Το ποσόν, συνεπώς, το οποίο πρέπει να αναζητά το ΥΠΕΚΑ από την πρόσκληση που απήχυνε προς τους παραγωγούς, για συναινετική εξεύρεση λύσης, είναι μόλις το 65% αυτού που

ανακοίνωσε (700 εκ. ευρώ) κι αυτό γιατί ένα μεγάλο μέρος των πόρων του Ειδικού Λογαριασμού για τις ΑΠΕ κατευθύνεται σε άλλες ανάγκες της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που δε σχετίζονται με τις ΑΠΕ. Στην πραγματικότητα, η οικειοθελής συμμετοχή των παραγωγών φωτοβολταϊκών, σε μια μείωση των εγγυημένων τιμών μεσοσταθμικά της τάξης του 30% (στα επίπεδα δηλαδή της υφιστάμενης έκτακτης εισφοράς), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη ρύθμιση για τις λοιπές ΑΠΕ (10%), επαρκεί για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη σταθεροποίηση του Ειδικού Λογαριασμού.

Πάντως, παρά τη σύμπτωση όσον αφορά το μεσοσταθμικό επίπεδο, σε σχέση με την ήδη καταβαλλόμενη έκτακτη εισφορά, θα πρέπει να γίνει δικαιότερη κατανομή μεταξύ των παραγωγών του σχετικού βάρους, στη βάση κοινά αποδεκτών κριτηρίων (π.χ. χρόνος υλοποίησης της επένδυσης, χρηματοδότηση ή όχι από τον αναπτυξιακό νόμο, μέγεθος επένδυσης, ίδια κεφάλαια - ποσοστό δανεισμού κ.λπ.). Για την εκτίμηση του επενδυτικού κόστους των έργων που υλοποιήθηκαν (το οποίο παρουσίασε μεγάλες διαφοροποιήσεις ιδίως την περίοδο 2011-2013), το ΥΠΕΚΑ μπορεί να ανατρέξει στις σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης, αναφορικά με το επενδυτικό κόστος των συστημάτων ανάλογα με το χρόνο υλοποίησης των έργων και τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία (ΥΑ 39433/2012, ΦΕΚ 2691Β'/4-10-2012). Πάντως, σχετικά στοιχεία θα μπορούσαν να τεθούν στην διάθεση του ΥΠΕΚΑ και από τις εταιρίες μέλη μας, εφόσον ζητηθούν.

Σε κάθε περίπτωση, είναι παράλογο να ζητείται από τους επενδυτές να συμμετάσχουν εθελοντικά σε ένα “κούρεμα” μεγαλύτερο από το απολύτως απαραίτητο για τη “διάσωση” του ΛΑΓΗΕ ή από αυτό που δικαιολογεί η υπέρβαση του εθνικού στόχου ή από την ήδη καταβαλλόμενη επαχθή έκτακτη εισφορά, αφού αυτό θα τους οδηγήσει σε οικονομική καταστροφή, την οποία φυσικά δεν πρόκειται να αποδεχθούν. Άλλωστε, **ακόμη και το Μνημόνιο (κεφ. 6.1.4. παρ. 3) αναφέρει πως τα όποια μέτρα δεν θα πρέπει να θέτουν εν κινδύνω τη βιωσιμότητα των επενδύσεων.**

Παρουσιάζονται στη συνέχεια τα στοιχεία εσόδων-εξόδων του Ειδικού Λογαριασμού που βασίζονται στο Μηνιαίο Δελτίο Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ (Ιούνιος 2013), τροποποιημένα σύμφωνα με το σκεπτικό που αναπτύχθηκε παραπάνω:

Ειδικός Λογαριασμός ΑΠΕ 2013	Εκτιμήσεις σε εκατ. €
ΗΕΠ + εκκαθάριση αποκλίσεων (χονδρεμπορική αγορά)	476
ΕΤΜΕΑΡ Η1-2013 = 9,32 €/MWh, Η2-2013 = 14,96 €/MWh)	650
Ειδικό τέλος λιγνίτη	50
Δικαιώματα Εκπομπής Αερίων Θερμοκηπίου	141
Τέλος ΕΡΤ	29
Έκτακτη Εισφορά	429
Σύνολο Εσόδων 2013	1.775
Πληρωμές ΑΠΕ 2013	-1.937
Χρέος/Πλεόνασμα 2013	-162
Σωρευτικό χρέος 2012	-345
Σωρευτικό χρέος 2013	-507
Παγίωση της καθυστέρησης πληρωμών κατά 4 μήνες	+645
Λογιστικό Χρέος/Πλεόνασμα	+138

Ειδικός Λογαριασμός ΑΠΕ 2014	Εκτιμήσεις σε εκατ. €
ΗΕΠ + εκκαθάριση αποκλίσεων (χονδρεμπορική αγορά)	526
ΕΤΜΕΑΡ = 14,96 €/MWh	815
Ειδικό τέλος λιγνίτη	52
Δικαιώματα Εκπομπής Αερίων Θερμοκηπίου	142
Τέλος ΕΡΤ	35
Έκτακτη Εισφορά ή ισοδύναμη μείωση ταριφών	495
Σύνολο Εσόδων 2014	2.065
Πληρωμές ΑΠΕ 2014	-2.065
Έλλειμμα/Πλεόνασμα 2014	0

Συμπληρωματικές παραδοχές:

- Από το 2016 και εξής, το έσοδο από τα Δικαιώματα Εκπομπής Αερίων Ρύπων καταλήγει στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ σε ποσοστό 50% (σήμερα 100%) και η χρηματιστηριακή τιμή των ρύπων εκτιμούμε ότι θα ανέρχεται στα 8 €/tn CO₂ από 4 €/tn CO₂ που είναι σήμερα. Αν δεν συμβεί κάτι τέτοιο, η διαφορά μπορεί να καλυφθεί είτε με αύξηση του Τέλους Λιγνίτη από τα 2 €/MWh που είναι σήμερα στα 4,5 €/MWh, είτε με αύξηση του ΕΤΜΕΑΡ κατά 1,3 €/MWh.
- Το Τέλος ΕΡΤ μηδενίζεται για το δεύτερο εξάμηνο του 2013 και επανακάμπει μειωμένο κατά 50% από το 2014.

Σχόλια για τις άλλες πηγές χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ

Επειδή υπήρξαν σκέψεις μεταξύ παραγόντων του ΥΠΕΚΑ για πλήρη κατάργηση του εσόδου από τον πλειστηριασμό Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου από το 2016 και μετά, σημειώνουμε απλώς την πρόβλεψη της σχετικής ΚΥΑ (Αριθμ. Η.Π. 57495/2959/Ε103, ΦΕΚ 2030Β/29-12-2010) κατ' εφαρμογή των Κοινοτικών Οδηγιών 2003/87/ΕΚ και 2009/29/ΕΚ:

“Τουλάχιστον 50 % των εσόδων που προέρχονται από τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, περιλαμβανομένων όλων των εσόδων από πλειστηριασμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ), ή ποσού ίσου με τα συγκεκριμένα έσοδα, πρέπει να χρησιμοποιούνται για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους σκοπούς: ... β) την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με στόχο την τήρηση των σχετικών αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και την ανάπτυξη άλλων τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια ασφαλή και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και τη συμβολή στην τήρηση των σχετικών αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.”

Σύμφωνα μάλιστα με το αρθ. 196 του Ν.4001/2011 (ΦΕΚ 179Β/22-8-2011):

“Για την περίοδο 2013–2020, τουλάχιστον το 50% του συνόλου των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου πρέπει να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Οδηγίας 2009/29, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 7Ε της ΚΥΑ υπ' αριθμ. ΗΠ57495/2959/Ε103. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προσδιορίζεται το ακριβές ύψος του ποσού που διατίθεται υπέρ

των σκοπών του προηγούμενου εδαφίου και μπορεί να τροποποιείται το προβλεπόμενο σε αυτό ελάχιστο ποσοστό.”

Το άρθρο 39 τέλος, του Ν.4062/2012 (ΦΕΚ 70Α/30-3-2012) προβλέπει πως:

“Για την περίοδο 2013-2015, το σύνολο των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου αποτελούν πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του Ν.2773/1999” (δηλαδή του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ).

Όσο για την **επιβολή τέλους στον λιγνίτη**, αυτή αφορά σε μια ελάχιστη **διορθωτική κίνηση για μια από τις σοβαρότερες στρεβλώσεις της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας** (δηλαδή τη δωρεάν πρόσβαση στον λιγνίτη που απολαμβάνει η ΔΕΗ ΑΕ, χωρίς καταβολή των σχετικών δικαιωμάτων χρήσης [royalties] στο Δημόσιο), κάτι που επανειλημμένως έχει επισημάνει και η ΕΕ και **ρητά προβλέπεται και στο Μνημόνιο (κεφ. 6.1.3. παρ. 3)**.

Ο **ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ** (www.helarco.gr) είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρία που ιδρύθηκε το 2002 από τις σημαντικότερες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην **παραγωγή εξοπλισμού, την εμπορία, εγκατάσταση και συντήρηση φωτοβολταϊκών συστημάτων**. Εργάζεται για τη γοργή και ουσιαστική ανάπτυξη μιας υγιούς και βιώσιμης αγοράς φωτοβολταϊκών, τη **θέσπιση των απαραίτητων κινήτρων** και την **άρση των εμποδίων** που υπάρχουν σήμερα στην αξιοποίηση του εθνικού καυσίμου της χώρας, της ηλιακής ακτινοβολίας. Έχει συμβάλει τα μέγιστα στη θέσπιση εγγυημένων τιμών πώλησης της παραγόμενης ηλιακής ενέργειας (feed-in-tariffs), στη θέσπιση ειδικών κινήτρων για τα οικιακά φωτοβολταϊκά και στην απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης.